

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 24 września 2009 r.

**Pani Teresa Wiercińska
P.o. Kierownika
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Zabłudowie**

LBI-410-015-04/2009
P/09/092

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r.¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku skontrolowała Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie („Ośrodek”) w zakresie kierowania i finansowania, w latach 2007-2009 (I półrocze), pobytu osób w domach pomocy społecznej („dps”).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole z 7 września 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Ośrodka w zakresie kierowania oraz finansowania pobytu osób w dps oraz udzielania usług opiekuńczych.

1. Ośrodek posiadał rozeznanie o skali potrzeb w zakresie usług opiekuńczych i kierowania osób do dps oraz z zachowaniem należytej staranności udzielał tych form pomocy potrzebującym mieszkańcom Gminy Zabłudów („Gminy”). W latach 2007-2009 (I półrocze):

- do dps skierowano wszystkich 10 mieszkańców, którzy złożyli wnioski o umieszczenie w takiej placówce oraz 4 osoby (bez ich zgody), których sytuacja uniemożliwiała dłuższe samotne pozostawanie w środowisku,
- we wszystkich 14 sprawach wydanie decyzji o skierowaniu do dps poprzedzono rzetelnymi postępowaniami, a stan faktyczny dokumentowano m.in. wywiadami środowiskowymi (stosownie do wymogów art. 106 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca

¹ o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”

2004 r.²). W przypadku 4 osób umieszczanych w dps bez ich zgody uzyskano stosowne postanowienia Sądu Rodzinnego, zaś 10 osób starających się o umieszczenie w dps, zadbano o kompletność wniosków, złożonych przez zainteresowanych lub ich opiekunów z niezbędnymi - wymaganymi § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r.³ - załącznikami (zaświadczeniami lekarskimi, decyzjami o wysokości otrzymywanych świadczeń, pisemnymi zgodami na ponoszenie opłat za pobyt w dps i oświadczeniami o wysokości dochodu),

- w czasie oczekiwania na umieszczenie w dps, monitorowano sytuację osób skierowanych w celu zabezpieczenia im bieżącego wsparcia,
- prawidłowo ustalono wysokość opłat za pobyt w dps (nieprzekraczającą 70% dochodu osoby skierowanej), zaś różnicę między opłatami a średnim kosztem utrzymania w takiej placówce, finansowała Gmina, ze względu na brak osób zobowiązanych do alimentacji,
- zadbano o osoby, które ze względu na wiek bądź stan zdrowia wymagały wsparcia w postaci usług opiekuńczych. Usługi takie zapewniono dla 23 z 25 (92%) wnioskujących, a 2 odmówiono wsparcia, po uzyskaniu pewności, że jest możliwość świadczenia opieki przez rodziny tych osób,
- wysokość opłat 23 osobom korzystającym z usług opiekuńczych ustalono zgodnie z uchwałami Rady Miejskiej⁴, z czego: dla 16 Gmina dofinansowała od 20% do 95% kosztów tych usług, 6 osób, których dochód nie przekraczał 477 zł (progu przewidzianego art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej) zwolniono z opłat, natomiast osobie, której miesięczny dochód przekraczał 1.053 Zł (poziom określony uchwałą Rady Miejskiej z 29 czerwca 2004 r.) okresowo ustalono pełną odpłatność za usługi opiekuńcze.

Corocznie w budżecie Gminy Zabłudów były zapewnione środki na współfinansowanie pobytu osób skierowanych do dps, jak i już tam przebywających (116, 6 tys. zł dla 9 osób w 2007 roku, 177,5 tys. zł dla 14 osób w 2008 roku i 113,5 tys. zł dla 15 osób w I połowie 2009 roku). Wydatki Gminy związane z zapewnieniem usług opiekuńczych wyniosły natomiast - odpowiednio w latach - 71 tys. zł dla 9 osób, 88,1 tys. zł dla 14 osób i 52,4

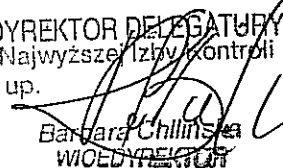
² o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115 poz. 728 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”

³ w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. Nr 217, poz. 1837)

⁴ uchwały Rady Miejskiej z: 29 czerwca 2004 r. w sprawie zasad przyznawania, odpłatności oraz ewentualnych zwolnień z opłat za świadczone usługi opiekuńcze i z 30 grudnia 2008 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze...oraz zasad zwalniania od opłat i trybu ich pobierania

- tys. zł dla 20 osób, co również odpowiadało potrzebom zgłaszanym w tym zakresie przez Ośrodek.
2. Realizacja przez Ośrodek zadań związanych ze świadczeniem usług opiekuńczych i kierowaniem mieszkańców Gminy do dps, od 30 maja 2006 r. odbywała się w ramach Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2006-2013.⁵ W dokumencie tym określone zostały dominujące problemy społeczne oraz spójne z nimi cele i programy. Strategia nie wyznaczała terminów oceny stopnia jej realizacji.
 3. Pracownicy socjalni Ośrodka posiadali kwalifikacje wymagane postanowieniami art. 116 ust. 1 i art. 156 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz I stopień specjalizacji w zakresie pracy socjalnej. W okresach od 16 lipca 2007 r. do 31 maja 2008 r. oraz od 1 października 2008 r. do dnia zakończenia niniejszej kontroli na każdego z 4 pracowników socjalnych przypadowało ponad, zamiast do 2 tys. osób (Gminę zamieszkiwało 8,7 tys. osób), co nie odpowiadało wymogom wynikającym z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej. W 2007 roku z różnych form pomocy Ośrodka korzystało 401 osób, w 2008 roku 359, a w I połowie 2009 roku 276 osób.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up.

Barbara Chlińska
WICE-DYREKTOR

⁵ uchwalonej przez Radę Miejską 30 maja 2006 r.